



# JAUNESNIOJO MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SKAITYMO RAŠTINGUMO UGDYMAS

*Programos anotacija.* Skaitymo raštingumas apibrėžiamas kaip visapusišs sugebėjimas suprasti, vartoti ir apmąstyti rašytinę kalbą, siekiant asmeninės ir socialinės saviraiškos tikslų. Šis gebėjimas apima ne tik pažintinius skaitymo aspektus, bet ir kitus dalykus, susijusius su motyvacija ir susidomėjimu rašytine medžiaga (Mokymas skaityti Europoje, 2011). PIRLS tyrimo lyginamieji duomenys rodo, kad per 2011–2016 m. Lietuvos mokinių grožinių ir informacinių tekstų skaitymo pasiekimai pagerėjo. Visgi tyrėjai rekomendacijose pastebi, kad svarbu siekti, jog visų pradinę mokyklą baigiančių mokinių skaitymo technikos įgūdžiai būtų geri ar labai geri; ugdymo procese daugiau dėmesio skirti mokinių, galinčių pasiekti aukščiausių ir aukštą lygmenį, gabumams plėtoti ir skaitymo gebėjimams ugdyti, rasti dermę tarp skaitymo savo malonumui ir skaitymo siekiant ko nors išmokti; skatinti mokinių susidomėjimą skaitymu ir stiprinti pasitikėjimo savo gebėjimais, taip pat ir kalbiniais, jausmą ir pan. Remiantis tyrimais (Guthrie ir kt., 2006; Morgan ir kt., 2008; McGeown ir kt., 2012), vidinė skaitymo motyvacija ir skaitymo efektyvumas koreliuoja su skaitymo įgūdžiais. Vadinasi, minėtoms skaitymo rekomendacijoms įgyvendinti aktualu pagrindinį dėmesį telkti į vaiko vidinės skaitymo motyvacijos stiprinimą. Dabartiniai vaikai susiduria su ankstesnių kartų vaikams „svetimu“ iššūkiu: kaip akcentuojama leidinyje „Mokymas skaityti Europoje“, šiuolaikiniame pasaulyje vis didesnę svarbą įgyja elektroninės medžiagos skaitymas, kuris iš mokinio reikalauja turėti daugiau įgūdžių, negu jų reikėtų vien spausdintiems tekstams skaityti. Šis aspektas apima visus mokinių skaitymo įgūdžius lemiančius veiksnius (mokymo skaityti metodai, mokytojų žinios ir įgūdžiai, susiję su mokymu skaityti, skaitymo ne mokykloje skatinimas).

*Tikslas.* Praplėsti ir pagilinti žinias bei praktinius įgūdžius, kaip ugdyti jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikų skaitymo raštingumą.

*Įgyjamos kompetencijos.*

- Praplės žinias apie teksto skaitymo ir suvokimo gebėjimų ugdymą pradinėse klasėse.
- Supras skaitymo veiklų organizavimo principus, lemiančius jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikų motyvaciją skaityti.
- Gebės tikslingai taikyti inovatyvias mokymo(si) technologijas skaitymo ir teksto suvokimo gebėjimams ugdyti(s) pradinėse klasėse.

*Nagrinėjamos temos.*

1. Gebėjimo skaityti ugdymo procesas ir kliūtys, trukdančios pasiekti skaitymo sėkmę.
2. Veiksmingo skaitymo mokymo praktinės prielaidos.
3. Skaitymo gebėjimų ugdymas ne lietuvių kalbos pamokose.
4. Inovatyvių mokymo(si) technologijų naudojimas skaitymo ir teksto suvokimo gebėjimams ugdyti(s).